

ЕВРОПСКА РАМКА НА КВАЛИФИКАЦИИ

ДОПОЛНИТЕЛЕН ПОТТИК ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА КВАЛИФИКАЦИИТЕ И НРК – УЛОГА НА ЧИНИТЕЛИТЕ

ЕДУАРДА КАСТЕЛ-БРАНКО

СКОПЈЕ, 18/03/2015

СОДРЖИНА

- Состојба со имплементацијата на ЕРК
- Критички димензии во ЕРК референцирањето
- Попис и анализа на квалификациите кои треба да се вклучат во НРК
- Вклученост на чинителите

СЕПТЕМВРИ 2009 - ЈАНУАРИ 2015

- 27 земји ги претставија своите извештаи за референцирање, за 3 од нив сè уште се дискутира во СГ за ЕРК
- 11 земји треба да ги претстават соите извештаи пред СГ за ЕРК
- Првата фаза од процесот на ЕРК референцирање е да се достигне последната фаза...нова фаза во подготовка, подобрувања на критериумите
- Првата фаза нуди почетна точка за постојано засилување на референцирањето

ЕРК РЕФЕРЕНЦИРАЊЕ – ЦЕЛОТО ИСКУСТВО

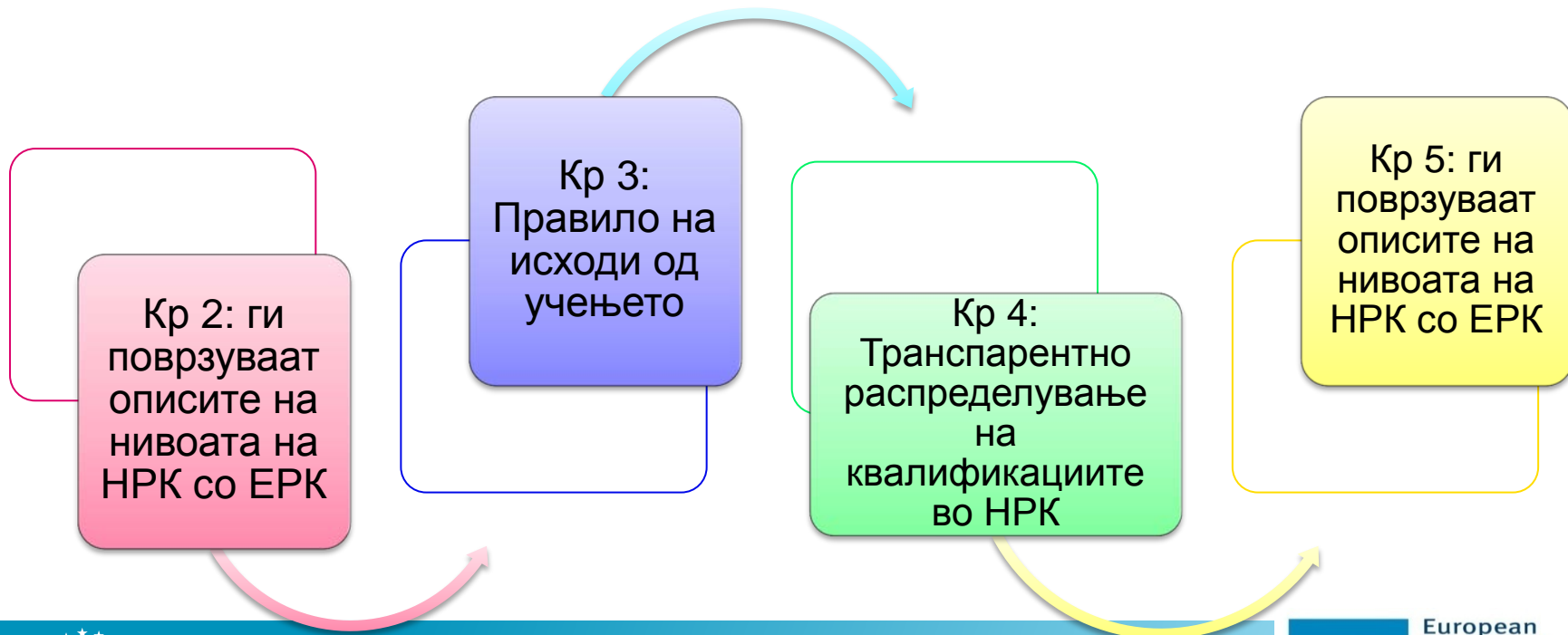
Достигнувања

- Земјите активно се залагаат да ги исполнат целите на ЕРК
- Започнати развивања на НРКи
- Референцирањето нуди опширен преглед на образование и обука
- Рецензијата (*peer review*) придонесува кон создавање на заедничка доверба

Предизвици

- Некои основни информации поврзани (особено) со критериумите 2, 3 и 4 (многу често) не постојат
- Не е јасно кои квалификации се вклучени, а кои не се
- Не е јасно како различните критериуми за референцирање се поврзуваат и влијаат едни на други

Критички критериуми во ЕРК референцирањето

НАЦИОНАЛНИ РАМКИ ЗА КВАЛИФИКАЦИИ – ПРЕДУСЛОВ ЗА РЕФЕРЕНЦИРАЊЕ

- Речиси сите земји (со исклучок на Италија) се имаат референцирано со ЕРК врз основа на НРК
- Со исклучок на Ирска, Франција и Велика Британија, сите земји имаат развиено и воведено НРК по воведувањето на ЕРК
- Влијанието на ЕРК на терминолошка и концептуална основа на НРК е силно и видливо
- Тесната врска помеѓу развојот на ЕРК и НРК претставува сила, но и слабост

ГРАДЕЊЕ ДОВЕРБА ВО НРК

Како да се осигурите дека квалификациите во НРК имаат значење?

- Добро разбирање на целите/улогите на Видовите квалификации
- Согласност во врска критериумите заради Квалитетот на квалификациите
- Согласност за тоа кои квалификации да се вклучат во НРК
- КОРИСТЕТЕ ЈА НРК за подобрување на квалификациите
- Израмнување на квалификациите
- ЕРК референцирање

Доверба

Транспарентност

Препознавање

Вработливост

Мобилност

КАКО ДА СЕ ОСИГУРИТЕ ДЕКА КВАЛИФИКАЦИИТЕ СЕ ЗНАЧАЈНИ?

РАБОТОДАВАЧИ	ПОЕДИНЦИ	ОПШТЕСТВО
РЕГРУТИРАЊЕ	КОРИСНО	ОБРАЗОВАНИ И
ЗНАЧАЈНОСТ	ВРАБОТУВАЊЕ	АКТИВНИ ГРАЃАНИ
СПЕЦИФИЧНОСТ	МОБИЛНОСТ	ОСНОВНА ПИСМЕНОСТ,
СПОСОБНОСТ	ПРОГРЕСИЈА	ПИСМЕНОСТ ЗА
ПРИСПОСОБЛИВОСТ	ПРЕНОСЛИВОСТ	БРОЕВИ
ОДГОВОРНОСТ	ШИРИНА	КУЛТУРЕН ИДЕНТИТЕТ
ВРАЌАЊЕ НА	РАЗВОЈ НА КАРИЕРА	ОДГОВОРНОСТ
ИНВЕСТИЦИЈА	ИНДИВИДУАЛЕН	ПРОГРЕСИЈА
КВАЛИТЕТ НА	РАЗВОЈ	КВАЛИФИКУВАНА
ПРОИЗВОД	ПРЕПОЗНАВАЊЕ	РАБОТНА СИЛА
ЗАКОНСКИ ОБВРСКИ	НАГРАДА	ВРАБОТЛИВОСТ
		МОБИЛНОСТ

Попис & анализа на Квалификации (МК)

Пилот– треба да се
прошири, +
чинители

1. Попис

СИТЕ

Анализа 1
(Содржина- ИУ)

СЛУЧАИ

Анализа 2
(Квалитет- својствен)

СЛУЧАИ

Ивештај за синтезата со
показатели за израмнување

Попис на Цели + анализа на Квалификации

Цел 1

- Внимателно разгледајте ги сите квалификации и нивната документација
- Ставете ги сите на едно место/датотека

Цел 2

- Анализа на документација: 1) „содржина”
- Спореди ИУ со описи на нивоа
- Анализа на документација: 2) „квалитет”

Цел 3

- Транспарентни информации за израмнување со НРК
- Препораки за израмнување со НРК

- НРК легислативата усвоена 2013; стапува на сила 09/2015 – активности започнати; НРК РГ
- Во тек институционалната поставеност на НРК: наменет оддел во МОН, НРК Одбор, Секторски комисии
- 58% од студентите во више образование во СОО
- Учество во порастот на ВО
- Силна динамика *неформални* програми за обуки (вклуч. – „верификувани” програми)

Тип: Квалификација на ниво на образование		Тип: Професионална квалификација	
Квалификации добиени преку успешно завршување на:	Број	Квалификации добиени преку успешно завршување на:	Број
Основно образование	2	Верификувани програми за обуки	58
Општо средно образование	9	Цивилна авијација	22
Средно уметничко образование	29	Мајсторски испит	1
2- годишно СОО	1		
3- годишно СОО	64		
4- годишно СОО	55		
Високо образование (сите циклуси) (1,147+43)	1,190		

МК: показатели од анализа 1

	Употреба на ИУ, основани на стандарди	Анализа 1: Споредба со описи на нивоа
COO 4	Листи– нема клучни ИУ; нема показател за комплексност на нивото, контекст; образовни стандарди	Тешко-Условена вклученост
COO 3 ново	ИУ подобри; Занимање + Кв стандарди	Приближно јасно
НР-Кв	Стандард на занимање	Описи на <u>нивоа</u> наспроти <u>тип</u> – потребно е понатамошно објаснување

Закон за НРК: услов „Квалификација”

Услов	Состојба
1. Наслов на квалификација	Сите
2. Тип	-
3. Ниво или подниво	ВО
4. Код	-
5. Вредност на кредит	ВО
6. Опис на квалификација („мерливи показатели за исходите од учење поврзани со здобиеното знаење, вештини и способности”)	Приближ. – ново СОО -3, НФ, ВО
7. Содржини на квалификација (услови за влез, број на задолжителни и изборни предмети (модули), метод на верификација и критериуми за верификација на исходите од учењето).	Некои

Дали можеме да ги здружиме силите со цел да ја преземеме оваа работа во 2015 на значителен број на Кв?

ИМПРЕСИИ И ПРАШАЊА ОД ВЕЖБАТА ПОВРЗАНА СО ПОПИСОТ

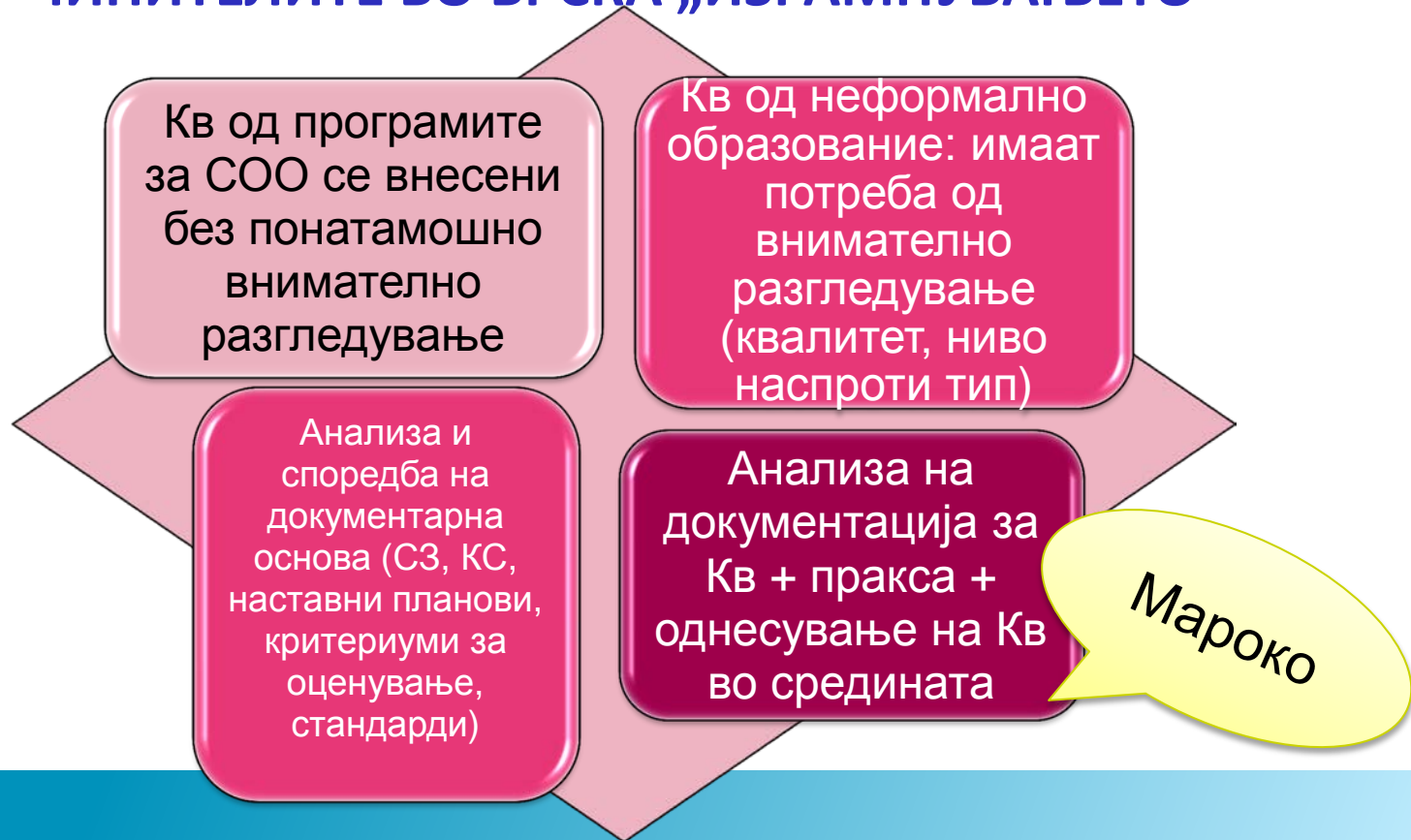
НРК е полна со новитети...
Како да се поврза со
традиционалните концепти
во ОТ?

Да, знаевме во какви
услови ги правевме
реформите на
квалификациите во
СОО

Типови наспроти нивоа:
Дали неформалните
програми може да дадат
Кв со исто ниво на
„вредност“ и
„кредибилитет“ како
формалното СОО?

Сега започнуваме да го
разбираме значењето
на описи на нивоа за
нашата проверка на ИУ

ПРЕЛИМИНАРНА СИНТЕЗА НА ПРОМЕНЛИВИТЕ ПРЕДЛОЗИ НА ЧИНИТЕЛИТЕ ВО ВРСКА „ИЗРАМНУВАЊЕТО“

ЧИНИТЕЛИ ВО ЕРК РЕФЕРЕНЦИРАЊЕТО: ЦИТАТИ ОД ДЕБАТАТА ОД 16-17/МАРТ/2015 – ЕРК ПЛАТФОРМА

- Чинителите да станат вистински автори на НРК
- Израмнувањето на Кв во НРК е поверодостојно доколку описите на нивоата се составени со чинителите

- Вклученост на чинителите уште од раната фаза и низ целиот процес
- Професионалната и секторската стручност може да не се доволни – обука, поддршка
- Ангажирани, демократски и чесни на национално ниво е она што ја одредува транспарентноста на ниво на ЕУ
- Демократската вклученост е од основно значење, долготрајно
- Мислења, интереси, податоци, истражувања

ЧИНТЕЛИ ВО ЕРК РЕФЕРЕНЦИРАЊЕТО: ЦИТАТИ ОД ДЕБАТАТА ОД 16-17/МАРТ/2015 – ЕРК ПЛАТФОРМА

- Чинители: појасни насоки кон нивната вклученост во ЕРК референцирањето (нов КРИТЕРИУМ?)

- Чинители = тела и организации од јавните и приватните сектори; професионалци, економски гранки, синдикати...

ПЛАТФОРМА ЗА КВАЛИФИКАЦИИ

- Посетете & Регистрирајте ПК

www.qualificationsplatform.net

- Следете нè на Twitter

@ETF_QP

